

Zašto i dalje nemamo proračun za djecu?

Mila Jelavić

Na strani djeteta

Pravobraniteljica za djecu

Djeca rastu iz dana u dan i ne mogu čekati da recesija prođe. Njima novac treba sada

Koliko novca Republika Hrvatska ukupno godišnje izdvaja za djecu? Malo? Mnogo? Više ili manje nego proteklih godina? Točan je odgovor da to zapravo u Hrvatskoj nitko ne zna. Taj podatak nije vidljiv u državnom proračunu, nema ga ni u proračunima gradova i općina niti se

prati statističkim pokazateljima. Hrvatska provodi i Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djece od 2006. do 2012. godine, ali nije poznata financijska "težina" tog plana. Odbor UN-a za prava djeteta, koji nadzire ostvarivanje Konvencije o pravima djeteta u zemljama članicama, još je 2004. godine u svojim zaključcima koji se odnose na stanje prava djece Hrvatskoj izrazio zabrinutost zbog nedostatka zasebnih podataka o novcu namijenjenom djeci na nacionalnoj i lokalnoj razini. Naime, od svih država potpisnica Konvencije o pravima djeteta očekuje se da daju prioritet dodjeli novca iz proračuna za osiguravanje ekonomskih, društvenih i kulturnih prava djece, a posebice one koja potječu iz siromašnih skupina društva ili pripadaju nekoj etničkoj manjini, te da odrede iznos i dio proračuna državne i lokalne vlasti koji se troši na djecu u javnim i privatnim sektorima, kao i u sektoru nevladinih organizacija. Posebnim iskazivanjem takozvanog "dječjeg proračuna" na državnoj i lokalnoj razini omogućuje se učin-

kovitije praćenje stvarnoga odnosa države i lokalne zajednice prema djeci i mladima. Taj odnos iskazuje se i visinom iznosa, to jest udjelom sredstava namijenjenih za djecu u ukupnim sredstvima, ali i spremnošću da se trajno prati i vrednuje dostupnost i učinkovitost raznih usluga, programa i sadržaja za djecu i mladež. Izostane li zasebno prezentiranje navedenih podataka, otežava se praćenje bitnih elemenata ostvarivanja prava djece. Također je teško pratiti napredak u specifičnim područjima zaštite djece pa je time otežano i djelotvorno planiranje sljedećih koraka i prioriteta u radu mjerodavnih institucija i državnih tijela, ali i suradnje s nevladinim organizacijama i udrugama koje su važne za djecu. I ove smo godine upozorili Vladu kako je nužno da se u proračunu zasebno prikaže novac namijenjen djeci, odnosno da se omogući da država "izračuna" i trajno prati ta ulaganja. To je osobito važno u vremenu recesije, budući da iz iskustva znamo kako se vrlo često štedi na djeci. A djeca rastu sada i ne mogu čekati da recesija prođe.